

Bestuurderstevredenheidsonderzoek

Advies vanuit de begeleidingscommissie (Jan Rijpstra, Elsje de Ruijter, Wim Kleinhuis)

Inleiding

In februari 2021 is tijdens de themasessie van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân het onderzoeksrapport bestuurderstevredenheid door de onderzoekers gepresenteerd. Uit dit onderzoek, uitgevoerd door Miranda Domenie en Avelien Haan, blijkt dat bestuurders tevreden tot zeer tevreden zijn over de werkwijze van de Veiligheidsregio en hun gezamenlijk functioneren als bestuurders.

Er is een aantal aandachtspunten geformuleerd. Op basis hiervan hebben de onderzoekers 6 aanbevelingen gegeven:

1. Overleggen meer digitaal
2. Complexe dossiers door werkgroepen laten voorbereiden
3. Alternatieven en afwegingen opnemen in opiniërende notities
4. Voorspelbaar vergaderritme en tijdige aanlevering stukken
5. Inzicht in waar sturen op prijs en waar op kwaliteit
6. Raden informeren en maatschappelijke effecten en kwaliteit dienstverlening in beeld brengen

Tijdens de themasessie heeft de begeleidingscommissie van het bestuurderstevredenheidsonderzoek aangeboden met een advies te komen hoe om te gaan met deze aanbevelingen. Dit advies volgt hierna.

De conclusie uit het onderzoek is dat we het goed doen. Bij het advies voor de aanbevelingen is door de begeleidingscommissie een bewuste afweging gemaakt over het gewenste extra effect en de (tijds)investering. Veiligheidsregio Fryslân is qua organisatie erg efficiënt ingericht. Een uitwerking van een aantal aanbevelingen kosten tijd en mogelijk middelen. Op voorhand is dit niet begroot.

1: Overleggen meer digitaal

De onderzoekers geven aan dat het goed is te overwegen om de overleggen van de agendacommissies en eventueel het dagelijks bestuur digitaal te organiseren.

Advies begeleidingscommissie:

De agendacommissie en het dagelijks bestuur vergaderen door corona de afgelopen periode alleen nog maar digitaal. ***We zien dat dit goed werkt en willen dit vasthouden.***

Het is aan de agendacommissie om te bepalen of een bestuurscommissie fysiek of digitaal kan. Soms lenen onderwerpen van een bestuurscommissie zich beter voor een fysieke vergadering, maar wanneer het bijvoorbeeld alleen gaat om informeren, dan kan dit prima digitaal.

Dit scheelt reistijd. Daarbij is het voor bestuurders van de Waddeneilanden ook eenvoudiger aan te sluiten.

2: Complexe dossiers door werkgroepen laten voorbereiden

De onderzoekers geven in overweging de meer complexe dossiers binnen de bestuurscommissies door werkgroepen op basis van expertise en vrijwilligheid te laten voorbereiden.

Advies begeleidingscommissie:

Zoek bij complexe dossiers vooraf afstemming met de lokale ambtenaren door ambtenaren mee te nemen en te informeren.

Het gaat om afstemmen en informeren, omdat dat de rol is van de ambtenaren die werken bij de Veiligheidsregio. De inhoudelijke voorbereiding en advisering voor wethouder of burgemeester is voorbehouden aan de ambtenaren van de gemeenten. Zij kunnen bekijken wat de mogelijke lokale consequenties zijn.

Voorgesteld wordt dit in een pilot te gaan organiseren, waarbij er gekeken zal moeten worden welke indeling het beste aansluit (provinciaal of regionaal) waardoor de opkomst en de wederkerigheid het grootste wordt. Dit vraagt wel commitment en rolvastheid van de ambtenaren lokaal.

Veiligheidsregio Fryslân organiseert nu al bijeenkomsten rondom de financiële thema's. Deze kunnen dan ook onderdeel zijn van de pilot. Vooraf zullen duidelijke evaluatiecriteria benoemd moeten worden, zodat het bestuur kan bepalen of dit goed werkt en aanvullend is op wat de Veiligheidsregio zelf voorbereid. Door een aantal bijeenkomsten te evalueren, kan gekeken worden of de investering in tijd ook oplevert wat beoogd is.

3&5: Alternatieven en afwegingen opnemen in opiniërende notities & Inzicht in waar sturen op prijs en waar op kwaliteit

De onderzoekers geven aan dat het goed is in opiniërende oplegnotities een onderdeel op te nemen waarin alternatieven en de afweging daarover worden meegenomen. Hierbij moet wel aandacht blijven voor een korte en bondige oplegnotitie. Daarbij adviseren de onderzoekers voor bestuurders inzichtelijk te maken waar gestuurd kan worden op prijs en waar op kwaliteit. De onderzoekers stellen voor hierbij gebruik te maken van benchmarks/onderzoek op het niveau van de kwaliteit van diensten en producten. Hierbij moet ook altijd afgewogen worden of de opbrengsten van een benchmark opwegen tegen de kosten.

Advies begeleidingscommissie:

Daar waar het mogelijk is, is het goed alternatieven en afwegingen op te nemen, met hierin wel duidelijk opgenomen het advies van Veiligheidsregio Fryslân op basis van hun deskundigheid.

Er wordt al steeds meer gewerkt met business cases en deze ontwikkeling wordt doorgezet. Hiermee wordt in ieder geval gezorgd voor inzicht in de kosten.

Hier staat tegenover dat als je met bestuurders **start met strategie- en visievorming en het benoemen van uitgangspunten en doelstellingen, je beter kunt werken met scenario's en van daaruit keuzes te (laten) maken.** Dan helpen alternatieven en afwegingen niet. Door vooraf goed te formuleren wat je wilt bereiken, kan er ook gericht gestuurd worden op prijs en kwaliteit.

Een ontwikkeling die al loopt binnen Veiligheidsregio Fryslân is het project 'begroting 3.0', waarbij opnieuw wordt gekeken hoe we het beste kunnen verantwoorden in de jaarrekening. Ervaringen opgedaan met dashboards worden hierin meegenomen, maar ook de keuze van destijds alleen te rapporteren over afwijkingen en wat wil je als bestuurder wel weten.

Het inzetten op benchmark wordt niet omarmd. Bij de benchmarks die tot nu toe gedaan zijn, blijkt dat Veiligheidsregio Fryslân het zeer goed en vooral efficiënt doet. De kosten van een benchmark zijn hoog in relatie tot wat je wilt ophalen. Beter kan gekeken worden of er andere instrumenten beschikbaar zijn om in beeld te brengen hoe het komt dat we afwijken en hoe anderen dit doen.

4: Voorspelbaar vergaderritme en tijdige aanlevering stukken

De onderzoekers geven aan dat het belangrijk blijft te zorgen voor een voorspelbaar vergaderritme en tijdige aanlevering van stukken zodat bestuurders voldoende ruimte hebben om hun eigen advisering daarop in te richten. Blijf daarin het maatwerk leveren dat een samenwerkingsverband met grotere en kleinere gemeenten nodig heeft

Advies begeleidingscommissie:

We doen alles nu binnen de wettelijke termijnen, zodat het voor bestuurders ook mogelijk is hun eigen cyclus binnen hun gemeente hierop in te richten. Daarbij wordt het vergaderritme tijdig vastgelegd in de agenda's vanuit de Veiligheidsregio. **We houden vast aan het huidige ritme en moment van aanlevering.** Het is en blijft wel een krap tijdspad.

Als het eerder moet, is de consequentie dat er veel meer dan nu gewerkt moet gaan worden met p.m. posten en begrotingswijzigingen. Dit helpt een bestuurder niet.

Vanuit de Veiligheidsregio wordt jaarlijks een planning gemaakt van de bestuursvergaderingen voor het komende jaar. Bij het maken van deze planning wordt rekening gehouden met de agenda's van DB-leden en agendacommissieleden. De overige leden krijgen uiterlijk in september de planning via e-mail en vergaderverzoeken voor het volgende kalenderjaar. Het interne proces bij de gemeenten kan daarna door de bestuurssecretariaten zelf worden opgepakt. Dit is lokaal en dat kan ook niet anders omdat het verschillend is hoe gemeenten hun eigen advisering hebben ingericht.

Naast een overzichtelijke jaarplanning voor bestuurders, worden de griffies ook tijdig geïnformeerd over de jaarplanning ten behoeve van de jaarcyclus. Daarmee is bijvoorbeeld voor de raden inzichtelijk wanneer zij eventueel zienswijzen kunnen indienen.

6: Raden informeren en maatschappelijke effecten en kwaliteit dienstverlening in beeld brengen

De onderzoekers geven in overweging meer inzicht te geven in de maatschappelijke effecten en de kwaliteit van de dienstverlening.

Advies begeleidingscommissie:

Daar waar het kan zal er nog meer aandacht komen om onderwerpen meer levendiger te presenteren. Hierbij gaat het om het meer illustratief presenteren door bijvoorbeeld gebruik te maken van infographics. Daarbij kunnen de reeds bekende instrumenten, zoals een webinar en/ of een (fysieke) presentatie aan de raad, in afstemming met de griffie, ook nog worden ingezet.